

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr.
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt — kr.
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.
 Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.
 Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatnak.

Pályaválasztás.

Mindjárt kezdődnek a szeptemberi beiratkozások és a szülők most választanak pályát fiaik számára. Jó alkalom ez arra, hogy ismét és ismét figyelmébe ajánlja a sajtó a közönségnek azokat, melyeknek döntenie kellene a pályaválasztások fölött.

Még mindig előttünk áll az a tapasztalás, hogy tulságos számmal tódnak az ifjak részint a középiskolai, részint azok bevégezése után az egyetemi pályákra és különösen a jogi egyetemre, melynek tultermelése annyi bajt okoz a társadalomnak.

Ugy tetszett egy ideig, mintha a minősítési törvény csökkentette volna valamivel a jogvégzett ifjak tulságos tömegét, de néhány év elég volt arra, hogy a közigazgatási hivatalok is megteljenek és így megint az ügyvédi pálya az, mely felé reménységét fordítja száz meg száz ifju évenként.

Természetesen nem válnak be ezek a remények, mert hiszen a jogszolgáltatás közvetítése nem nyújthat elegendő tért újabb meg újabb emberek uri ellátására. És ennek a következtetésnek látjuk aztán, hogy a pár évtized előtt oly jutalmazó és oly tisztelt ügyvédi állást valóságosan lejárják a kenyérversenynben azok az emberek, akik a mindenáronvaló keresetszerzés lázában nem ritkán megfélekednek a magas tisztességéről annak az állásnak, melyre őket a diploma képesítette.

És mégis a jogi egyetemre törekszik a legtöbb ifju akkor, mikor kézzelfogható, hogy biztosabb existenciát kínál a műegyetem, vagy az orvosi pálya, ahol még éveken át keresve keresik a végzett ifjakat.

Arra meg éppen nem gondolnak sokan, akik a fiaik jövője fölött kívánnak döntenie, hogy az egyetemen kívül más szakiskolák is osztogatnak olyan okleveleket, melyekkel gyorsabb és aránylag jutalmazóbb czélt érnek az ifjak az életben.

A szakiskolák azok, amelyekből mai napig is csodálatosan idegenkedik a magyar intelligencia, holott ép ennek kellene belátnia, mennyi küzdéssel, mennyi nélkülözéssel és nyomorgással jár például a tisztviselői pálya.

Különös az és megmagyarázhatatlan, hogy ugyanazok a tisztviselők, kik folytonos küzdelmet folytatnak elviselhetetlen helyzetük javításáért, másfelől mégis abban keresik gyermekeik jövőjét, hogy azok is legyenek hasonlók az apjukhoz, hogy azok is folytassák azt a szörnyű küzdelmet, melynek teljes sikeréről igazán szó sem lehet. — Mert föltevé, hogy két évtizedes panaszkodás és jajgatás után, végre megjavítják is valami csekélységgel az állami hivatalnokok anyagi helyzetét, teljesen méltó viszonyok közé bizony nem fognak jutni az állam szolgálatában a mai cifra nyomorultaknak még az unokái sem.

És annál rosszabb a helyzet, minél nagyobb tömegek állanak a közzolgálat

rendelkezésére, mivelhogy a hivatalok betöltésénél és a hivatalnokok jutalmazásánál is döntő szempontot képez a kínálat, akár csak a börtén, vagy a munkás-sorokban.

Tökéletesen olyanok ma a megélhetési és kereseti viszonyok, hogy mintegy kényszer alatt áll a közönség fölfogásának megváltoztatásában és a pályaválasztás e napjaiban joggal várják a gyakorlati szakiskolák a hangulat megfordulását és azt, hogy most már meg az ő padjaikba fognak tódnia az ifjak.

Ha arról van szó, hogy melyik uton jut az ifju gyorsabban a célhoz, kétségtelenül előnyt nyújtanak a szakiskolák, és ha például a középkereskedelmi iskolát keresi föl a 14 éves fiu, 17 éves korában a szó szoros értelmében képesítve van arra, hogy a maga kenyerét megkeresse. Sőt képes arra is, hogy pár év alatt olyan, akár üzleti állást, akár hivatali szerezzon, melynek jövedelméből saját költségén teljesítheti egyéves katonai szolgálatát, míg a jogászok nyolcztiz esztendővel később végzik a pályájukat és szembe találják magukat a volt iskolatársakkal, akik már akkor a jövőjük alapjait építik erős, munkás kézzel.

Hivságos, könnyelmű dolog az, hogy a szülők minden módon urakat akarnak nevelni a fiaikból és nevelnek belőlük rabszolgákat, akik le vannak kötve az örökös tengődéshez és egész életükben a protekciót kergetik, mely nélkül nincs boldogulás.

Akik azt tapasztalják a maguk sor-

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

Itt maradt.

— Rajz. —

Irta: **Kovács Dezső.**

Mi ver föl édes álmból?

Ó mondd meg jó anyám...

Ezt a régi dalt dudolhatta, hanyatt fekvén nagy szürkeváson ernyője alatt s hallgatózván a mező dongása után. A hangja nem volt tiszta s a dal szövegét se tudta tovább, nem is az anyjára gondolt.

A mint az ernyő ritka vásznán keresztül szurt egy-egy napsugár, félig bebunytt szemmel megannyi csillagnak látszott, azokat nézte s a gondolatai elbandukoltak, el az oldalról, el a faluba. Megfélekedzett a földmérő eszközökről; a tülök, a melylyel jelezni szokott a munkásoknak, mellette hevert, nagy érzéskarimájáról a homlokára verődött a sugárnyaláb.

Felmervén az oldalt, hazabocsátotta a munkásokat; ma nem dolgoznak többet. Egyik vén napszámos azt merte ugyan állítani, hogy elérnének még a Csatárirtványnyal is, de indulatosan rákiáltott:

— Mit tudsz te ahhoz? Majd holnap.

Egyedül volt az oldalon. Alant a völgy és a falu zugott s a házak felmosolyogtak ide. A mező csöndes volt, csak az ernyője mögött zörgött halkan az érett buzavetés. A mint a nap lejjebb szállt, egy kis szellő is mozdult és szénállattal töltötte be az oldalt.

— Oh nézd meg!...

A nap félig lesülyedt a tulsó hegy mögé. Az árnyék hosszabb lett, de nem hűvösebb.

Erre az időre várt, hirtelen felszökött a fűből, a tülköt is fölkapta s öblét a falunak fordította. Egy-két pillanatig gondolkozott még s azután belefutott. Nagy hullámokban ingott alá a dal, fölverve a tulsó hegyek visszhangját.

— Mi ver fel, mi ver fel édes álmból!...

Egy pár felrebbent apró madár keringett fölötte.

A tülköt ledobta a fűbe, leült a barázdára s fiatal arezát a tenyerébe temette.

— Oh bolond! — mondotta magában.

A vetések között az ösvényen egy nő igyekezett fölfelé. Piros kalapja kicsillogott a buzák közül. A mint meglátta, megmozdult, hogy eléje induljon. Nem lett belőle semmi,

ott maradt a barázdán s szinte gyűlölettel nézett maga elé. A mint közelebb ért a nő, elfordult tőle arczezal s nyugat felé nézett a napba.

Az asszony ki volt pirulva, a mikor felérkezett s azon felül a kalapja is piros árnyékot vetett reá. A napernyőjéhez támaszkodva megállott az ifju előtt. A mint így nézett reá, szépen is lehetett mondani. Egyszerű karton ruha volt rajta, a hely akáczvirágillatot terjesztett.

— Itt vagyok, mondotta halkan, mintha költögetett volna valakit.

A földmérő nem nézett fel, s majdnem durván kérdezte:

— Miért jött fel?

— Hivott, válaszolt egyszerűen az asszony.

— Nem kellett volna meghallania, szólott ingerülten.

— De ha meghallottam, mondotta a nő engesztelő hangon. Leülhetek?

Nem kapott feleletet, hát leült a barázdára egy kissé távol. A napernyőjével egy vakanturást bolygatott és azon gondolkozott, hogy mit mondjon.

— Miért üldöz, kérdezte majdnem magától a férfiu.

sából, és azok nagyon sokan vannak, hogy szorgalmukkal és igyekezetükkel gondtalan életet biztosíthattak volna a gyakorlati pályán maguknak és családjuknak, ám értékesítsék a saját életük tanulságát akkor, mikor fiaik részére pályát választanak. Mert bizony nem az az ur manapság, a kinek alaposan vagy csak szokásból a tekintetes címet osztogatják és a mellett a megélhetésnek nyomasztó gondjaival küzdök.

— **A delegációk.** A delegációk ülése az idén nehezebben készülődik a kormány azon zavarai miatt is, melyeket az utóbbi parlamenti események miatt kell viselnie. Most azonban beavatott körökben már tudják, hogy a delegációkat a Felső október hó folyamán hívja egybe. A delegációknak természetesen a hadügyi budgetje iránt legnagyobb a várakozás. Az előkészítés ez irányban a klubban már nagyban folyik s a külföldi katonai hírek is nagyban hozzájárulnak a várakozás fokozásához. Már most is beszélnek kormányparti körökben, hogy nemcsak hogy lesznek követelések hadügyi célokra, hanem hogy ezek nagyobb mérvűek is lesznek.

— **A czitadella lebontása.** A tavaszszal, mikor ő felsege a király megengedte, hogy a gellérthegyi czitadellát lebontsák, a pénzügyminiszter Láng Lajos államtitkár elnöke alatt, a pénzügyminiszterium, a főváros, a katonai hatóság, a fővárosi közmunkák tanácsa és a kincstári jogügységek igazgatósága képviselőiből vegyes bizottságot hívott össze, mely a lebontás és a kincstár kártalanításának módjait megállapítja. E bizottság első ülésén a katonai hatóság képviselői 274.000 frt kártalanítást kértek s kijelentették, hogy a czitadella lebontásának számárára építendő új kaszárnya felelőse után egy év alatt a főváros a czitadellát lebontathatja. Akkor a főváros képviselői az ülés elnapolását kívánták, hogy a kártalanításra nézve a számításokat ők is megtehessék. Ezzel elkészülvén, a bizottság ismét ülést tartott, melyen a főváros küldöttei azt a kérését terjesztették elő, hogy a katonai kincstár a 274.000 frt helyett elegendjék meg 250.000 frt általánossággal, mely a főváros által két év alatt lenne fizetendő. A mi a czitadella lehordását illeti, erre nézve ama kívánságuknak adtak kifejezést a főváros képviselői, hogy a főváros ne legyen kötelezve az anyagot az új kaszárnya elkészülte után egy év alatt lehordatni, hanem az anyag lehordását tetszése szerint akkorra halasztassa el mikor azt célszerűen felhasználhatja vagy értékesítheti,

a czitadella azonban, mint erőd, a kiköltözés után azonnal megszüntetendő volna, még pedig legezelszerűbben úgy, ha azt a katonaság felrobbantatná. A bizottság mindezen kívánságokat jegyzőkönyvbe vette s előbb a pénzügyminiszter s ha az is hozzájárul, akkor a közös hadügyminiszter elébe fogják azt terjeszteni, mely azután véglegesen határoz az ügyben.

Fővárosi levél.

Budapest, aug. 25.

Mióta a t. ház kapni bezárultak, a Sándor-utca unalmas nagyon. Nem is csoda. Más-kor már korán reggel döngötték kapuit az ülések iránt érdeklődők, kocsi robogtak, hordárok szaladgáltak idestova s ma az ördög se jár erre. A fiakker-kocsisok se vitatkoznak többé a politikai helyzet fölött, szóval megszünt minden, a mi a Sándor-utczát eddig érdekessé tette. A tisztelekre méltó honatyák szétmentek a szélrőzsa minden irányába. Ki beszámolni, ki fürdőzni. Valjék egészségükre!

No de van helyette más érdekesség: az 1848—49-iki szabadságharc emlékeinek kiállítás. Össze van itt minden halmozva, a mi csak a lezajlott nagy időre emlékeztet. Tömerdek emlék, nyomtatványok, proklamációk, levelek, képek, fegyverek, a mik eddig szét-szórva, magánosok tulajdonában voltak. Összegyűjtötte a hazafiai kegyelet s hozzáférhetővé tette azok előtt is, a kik csak hírből, vagy az apák elbeszélése után ismerik a dicső napok lélekemelő történetét. S vannak élő emlékek is. Az egyes termekben minduntalan találkozik az ember meggörnyedt, őszbe vegyült alakokkal, korhű egyenruhákban. A szabadságharc élő hősei ezek, az agg honvédek, mintegy biztonysággal annak, hogy volt egy idő, midőn minden igaz magyar fegyvert ragadott a szabadság védelmére. Nem sokára ezek is kihalnak, azután már csak a költő dalából és a történelemből tudják meg az unokák, hogy volt egykor egy csodálatos ifjú sereg, mely nem tudni, hogyan támadt.

Nagy lelkesedés és mély kegyelet volt szükséges a rengeteg sok emlék összegyűjtéséhez. A főérdem Hentaller Lajos országgyűlési képviselő, a ki fáradságot nem ismerő buzgalommal munkálkodott a kiállítás létrejöttén. A legnagyobb elismerés illeti meg ezért. De még jobban kiérdemelné a nemzet halálját és köszönetét, ha módját tudná ejteni annak, hogy ez emlékek mindig együtt maradjanak.

Más nemzeteknél maga a kormány őrizteti meg egykori dicsőségének fönmaradt kincseit, de ilyesmi a mi közösügys kormányunktól nem várható a legjobb akarat mellett sem. — Épp ezért társadalmi uton kell az emlékek együtt maradását biztosítani. Hiszem, hogy a vidékről is sokan fognak ez érdekes kiállítás megtekintése végett a fővárosba rándulni.

Kossuth Lajos nevenapját a fővárosban még sohasem ünnepezték meg oly fényesen, mint az idén. A rendező bizottság alkalmi lapot is adott ki e nap emlékére.

Csodálatos, minél messzebb tűnik a nagy korszak, annál inkább fokozódik az igaz lelkesedés és ragaszkodás a nagy turini remetéhez. El fog következni az idő, midőn az általa elvetett eszmék győzelmet aratnak. A leányzó nem halt meg, csak alszik.

Az alvásról jut eszembe, hogy szent-István napján majdnem elaludtam volna, ha Buda várában a veszprémi püspök által ajánlékozott harang meg nem szóval korán reggel a fejem fölött. Siettem is azonnal föl a várba, az érc-óriást megbámulni. A harang a Mátyás-templom számára készült s jelenleg a templom előtti téren, hatalmas haranglábakon nyugszik.

Ez a főváros legnagyobb harangja. Rebesgetik ugyan, hogy a lipót-városi bazilika számára egy még nagyobb van készülőben.

Én azonban attól tartok, hogy ezek az új harangok tönkre mennek, mielőtt a lipót-városi bazilika elkészülne.

Morócz Jenő.

BELFÖLD.

Az ezredéves ünnep egy részének, a pusztaszeri fölvonulásnak a rendezésére egy bizottmány Molnár György, nyugalomban levő színészünket kérte fel. Molnár György a fölvonulás terveinek a nagyobb részével készen van. Attila korától Hunyady Mátyás századaig történelmünk minden évszázada képviselve lesz jelmezekben. Pusztaszer egész környéke részt vesz a fölvonulásban. Molnár most betegnek fekszik, s jó időre abba kell hagynia a rendezésre vonatkozó tanulmányait és tervei folytatását.

Magyar alattvalók szerb rab-ságban. A kis Szerbia hozzászoktatott már bennünket ahhoz, hogy épp oly arrogánsnak, sőt veszedelmesnek mutassa magát velünk szemben, mintha valami világraszóló nagyhatalom volna. Nagyon gyakran történt már olyan eset, hogy szerb határőrök meg finánczok a

— Én? akarta kérdezni az asszony s azután ezt mondotta: szeretem!

— Eh! Nem lesz belőle semmi, hagyja el!

— Ezt mondotta már, de én nem hiszem. És ha százszor fogja mondani, százszor sem hiszem. Miga is szeret!

— Eh!

— Örültebben, mint én.

— Nem igaz!

— E hangban benne van a tagadás.

— Miért jött fel, kérdezte makacsul.

— Mondtam már, hívott.

— Egy pillanatnyi bolondság volt.

— Ön kísérletezett velem?

— Bolondság volt.

— Nem, Dénes. Az más volt. Én tudom, hogy szeret, de megmagyarázhatatlanul őrizkedik tőlem.

A férfi lehajtotta a fejét, s a mint ugy hánytavetette magában a gondolatokat, idegennek tünt föl önmaga előtt. Szerette ezt a nőt, a mikor ugy hitte, igaza volt, de neki mennie kell előre, el, el! a közemberek sorából, föloda, a hol jogosan megállhat tehetségénél fogva s e czéltől le kell magáról ráznia erős, szilárd kézzel mindent, a mi akadályozhatná.

— Igaz, őrizkedem öntől Teréz, mondotta ércztelen hangon.

— Hat dögvészes vagyok én? — tört ki végre a nő keserű, görcsös zokogásban.

A férfi feleje fordult.

— Oh Teréz, nem ért engem, mondotta fájdalommal s a hangja remegett. Nekem nem szabad csak magamra gondolnom. Elöttem bizonyos czél lebeg, a melyet el kell érnem. Nekem van anyám és vannak testvéreim, egyszóval, a kik tőlem várnak mindent. Haladnom kell törhetetlen erős akarrattal előre s ha a lelkem szakad is belé, még akkor is mennem kell. Megnyilatkozom ön előtt, Teréz. Ugy gondoltam el, hogy Isten azt az erőt, a melyet magamban érzek, nem hiába adta nekem. Egyszóval, ne vessen ki, én nagyravágyó vagyok.

— Nevessem önt? — kérdezte fájdalommal az asszony. Ha nem szeretném, akkor is sirnom kellene fölötte s azt kérdezném, hogy nem fáj-e önnek e nagyravágyás. — Én ismerem azokat, a kik önnel tanultak s a kik ma már mind elérték czéljukat s ön Dénes még most is nyomorog, másoknak dolgozik lélekölő, egyhangu munkát, hogy föntartsa magát. És mióta? — És kérdeztem-e valaha magától, hogy meddig?

Az asszony felállt, látta, hogy ez a szó talált, a földmérő összerendült belé.

— Kérdezte valaha, hogy van-e joga anny kudarcz után is bízni még a kártya-váraiban?

A szerelmét védte, rettenetesen szép volt e perczen, szavai beleégtek a férfi lelkébe, a ki felemelkedett a barázdáról s a szeme elé tartotta a kezét.

— Nem, önnek nincs joga magát tovább is kimoznia s az anyjának, mert szülője, nincs joga tovább is hajtani. Önhöz egyedül és kizárólag és örökre csak nekem van jogom, a ki szeretem önt s a ki nem szerettem az első férjemet és a ki soha senkit se szerettem, csak téged, téged, téged!...

Ha karjaiba nem fogja a férfi, összeesik ott előtte.

— Mind jó, mind jó Teréz, mondotta gyorsan, mind jó, én Istenem, de az édes anyám!

— Ki fog békülni, szólt halkán az asszony.

— Soha, soha.

— Mindegy. Én szeretlek és te is szeretsz!

— Mindegy, mindegy hát, kiáltotta végre a férfi s szenvedélylyel, hatalmas erővel magához ölelte és megcsókolta.

Az alkony gyorsan emelkedett fölfelé az oldalon. Megenyhült árnyaiban karonfogva, esőndesen indultak a falunak.

legtöbbször módon avatkozta bele a magyar határon történő dolgokba s ezeket a hivatalos közegeket tulbuzgalmuk sokszor igazán bosszantó vakmerőségekre ragadta. De a mi most történt Dubrovác temesmegyei község közelében, az koronája minden eddigi szerb imperitenskedésnek. Az említett község közelében levő dunai szigetre a fehértemplomi ügyészség negyven foglyot küldött ki öt börtönőr felügyelete alatt, hogy ott fűzfaveszőt vágjanak. Alig sejtették ezt meg a sziget átellenében levő szerb községek lakosai, tömegesen rárontottak a békés vesszővágókra s valamennyiüket elfogták, öreiket sem véve ki. Az öreket azután lefegyvezték s úgy őket mint a foglyokat mindenféle bántalmazás közt unak indították a közellevő községbe, a hol ez idő szerint most is fogva vannak. A hallatlanul vakmerő támadás megtorlása iránt már megtörténtek az első intézkedések.

A függetlenségi párt szervezkedése. Tolna-vármegye függetlenségi és 48-as pártjának szervezése végett ez évi szeptember hó 8-ára Szegzárdra alakuló közgyűlést hívtak össze, melynek feladata a központi megyei, választókerületi és lehetőleg községi pártszervezet megállapítása, oly célból, hogy a függetlenségi és 48-as párt befolyása az 1892-dik évben bekövetkezendő orsz.-képviselőválasztásokra és a megyei közigazgatás terén biztosítsák.

Uj államtitkár. Mint Budapestről írják, a pénzügyminiszter közelebb Enyedi Lukácsot miniszteri tanácsosnak fogja kinevezni. Ezután Márfy Ágoston nyugdíjazása következik, a mely után az államtitkári méltóságot Enyedi Lukács fogja betölteni.

Az Uselácz-ügy. Fiuméből távirják: Az az öt fiúmei lakos, kik a mult szombaton két bizottsági tag kíséretében Károlyvárosba utaztak, itt a Jellasi-cs ezred egy altisztjének és 13 közemberének azonosságát megállapították, kiknek a fiúmei királynapok alatt az ismert eseményben részük volt. Ez a 14 katona egy főhadnagy kíséretében ide érkezett, hogy az itt összeült bizottság által kihallgattassanak.

KÜLFÖLD.

Háborut a háborunak! A brüsszeli szocialista kongresszus a jövő kongresszus megtartásának helyéül Genf városát tűzte ki. Az amerikaiak meghatalmazást nyertek arra, hogy Chicagóban egy nemzetközi kongresszust szervezzenek. Bebel élénk helyeslést adott kifejezést és elismeréssel adózott Volders elnöknek a tárgyalások csodálatraméltó vezetéseért és a szorgos körültekintésért, erélyért és mérsékletért, melynek tanujelét adta.

Miksa császár utolsó költeményének jutott birtokába Lindau Pál. A költeményt a szerencsétlen véget ért császár 1864. február 16-án írta, tehát akkor, midőn Napoleon által rábeszélte magát arra, hogy a mexikói koronát elfogadja. A verset a császár iratai közt találta meg Fischer abbé, ki azt állította, hogy ez volt Miksa császár utolsó dala. A német vers hevenyészett fordításban így hangzik:

*A lepel hull már,
A béke pattan,
Int a jövődő,
A változhatlan.*

*A tengeren túl
Vár egy új élet.
Nehéz a sors, mely
Jutott te néked.*

*De friss erővel
S megingathatlan
Szerencse díját
Kívívd majdan.*

*Szabadon egy szép
És szabad létbe,*

*Éltednek művét
Áldás kísérje!*

*Szabad embernek
Erőt ad isten,
Hogy szabadságot
Karja teremtsen.*

*Shol a szabadság,
Áldás is ott van,
S vigaszt találsz majd
Minden utadban.*

*Ezért menj bátran
Az új hazába,
Szabad virányon
Rád vár a pálma.*

Bebel és Volders összeültek a terem közepén, a mi óriási tetszés-vihart gerjesztett. Chauvier (Páris) felkiáltott: »Ezzel a két megváltó jelszóval oszoljunk szét: Háborut a tőkének! Háborut a háborunak!« — Hobson (Anglia) azt jósolja, hogy egyetemes kongresszus fog tartatni azon a napon, a melyen a szocializmus eléri kitűzött célját és minden nyomor, igaztalanság és háboru eltűnt a föld színéről.

A csehek. Az ifju csehek kolini pártgyűlésén dr. Engl képviselő határozottan Vasati álláspontjára lépett, a mennyiben ő is hangsúlyozta a hármasszövetség veszélyes voltát, mely csupán Ausztria-Magyarország szlávjainak és különösen a cseheknek elnyomását célozza, hogy ezek Oroszországban a hatalmas szláv birodalomban támpontot ne találjanak. A mi az antiszemitizmust illeti, az az ifju cseh programba felveve nincs és így az csak Vasati magán nézete.

A chilei forradalom. A Newyork-Herald Valparaisóból f. hó 23-iki kelettel jelenti, hogy Valparaiso mellett a kormány és a kongresszus-párt csapatai között kétségbeesett harc fejlődött ki. Az első ütközet állítólag pénteken az Aconcagua folyó torkolatánál volt és a kormány csapatainak vereségével végződött. A felkelőknek elkeseredett és véres harc után, mely egész nap tartott, sikerült az Aconcagua folyón az átkelést kierőszakolni. Azt mondják, hogy a felkelők hajójának tüzeleése nagyon hatásos volt és hogy Balmaceda csapatai, melyek vitézül küzdöttek, minden oldalon rendben vonulnak vissza. Az ütközetben 20.000 főnyi katonaság vett részt. A két fél vesztesége állítólag 3000 halott és sebesült. A harc már három hónapja tart és eddig még nem dönt el véglegesen egyik fél javára sem.

Az ökumeni patriárka. Konstantinápolyi jelentések szerint V. Dyoniziosz görög ökumeni patriárka, hosszabb betegeskedés után tegnap hajnalban meghalt. A patriárkai szék megüresedése nem pusztán vallási ügy; kiváló politikai jelentőséggel bír az annál a szerepnél fogva, amelyet a patriarkatus a Balkán-félsziget országában játszik. Ezért kétségtelen, hogy V. Dyoniziosz halála élénk küzdelmet fog provokálni Konstantinápolyban. — Természetesen Oroszország azonnal mozgósítja összes erőit, hogy olyan embert ültessen a patriárkai székbe, a ki készséges eszközül szolgálja az orosz politikai törekvések előmozdítására; állítólag meg is volna a maga jelöltje III. Joachim személyében, aki már egyszer betöltötte ezt a magas tisztelet, Oroszország teljes megelégedésére.

Tanügy.

A népiskolai olvasókönyvekről.

II.

Egy-egy szakismeretre vonatkozó tárgyat több szempontból s így különféleképpen lehet kidolgozni. Egy-egy új munkában, ha bárcsak az néhány oldalra terjed is, kifejezést nyer az író foglalkozása, egyéniségének kellő világa. Azonban egy hatosztályú népiskolának csaknem osztályonként külön olvasókönyvet írni, úgy hogy csaknem figyelmen kívül hagyja a már ismert s unalmassá lett e nemű művek tartalmát s egészében újat produkáljon: sisiphusi munka. Mennyi körültekintés, mily kiterjedt megfigyelés, a lélekéberségnek mily nagy foka kívántatik ehhez; azt csak az tudja, ki maga is próbálta és csak az sejtí, ki egy ilyen műnek bírálatába, vizsgálódásába belemélyed!

Ezeket gondoltam el, — midőn a Gyertyánffy-Kiss-Radó-féle olvasókönyveket megismertem s láttam, hogy abban minden új, legalább eképeni felhasználása kevés kivétellel első. A gyermekek szellemi fejlődésével lépést tart ezen olvasókönyv minden foka. A IV. olvasókönyv 244 oldalra terjed, betűi ennek is szépek, papírja finom, nyomása tiszta s

tartalma tökéletesen magyar stylusban van írva.

Hiszen elég is a szerzők nevét mondani, ha ők nem, hát ugyan kik tudnak a népiskolák részére írni?

E könyv IX főrésze oszlik. Az I. szakaszban Jézus Krisztus példabeszédeiből ír le vonzónan hetet. A II. szakaszban a hazai történelemből mintegy 59 lapon adja elő egyes jeleink életrajzát Szent Istvántól a mohácsi vészig. Ez magában oly munka, mely külön lenyomatva is — mint népies olvasmány — irodalmi becses birna, rövidsége és correctnessége miatt. III. Földrajzi képek IV. A természet világából. V. Hazai népelet. Le vannak e szakaszban írva a tótok, szerbek, határőrök, székelyek, szászok, bánági németek, oláhok és a csángók. Valóban e szakasz ismerete nélkül honismeret nem lehetséges. VI. Ipar, kereskedelem és közlekedés köréből. VII. Versek. Remekiróinktól. Szaválásra kiválóan alkalmasak, evvel mintegy 75 költemény van már az eddig ismertetett olvasókönyvekben s ha hozzá vesszük az V—VI. osztály olvasókönyvében levő 28 költeményt, kötött irodalmunk legszebb gyöngyeivel ismerkednek meg növendékeink. VIII. Imádságok és a IX. szakaszban példabeszédek és közmondások vannak adva.

Az V—VI. osztályok számára írott olvasókönyv eltér az előbbiektől nemcsak terjedelmességére nézve (180 lap, ára 72 kr.), hanem tartalmi bőség tekintetében is. Említésre méltó az is, hogy e könyvet már képek is díszítik. Az első szakasz képek a világtörténelemből cím alatt leírja Sólont, Nagy Sándort, Julius Caesart, Nagy Károlyt, Mohamedet, Habsburgi Rudolfot, Erzsébetet, Nagy Pétert, Washingtont és I. Napóleont. Ezek életrajzai pedig a tiszántuli ev. ref. egyházkerület tantervében kiszabva vannak, így csak előny, ha a növendékek ismereteiket itt nemcsak felújíthatják, hanem ki is bővíthetik. II. A hazai történelemből a mohácsi vésztől 1867-ig terjedő időközben történt eseményeket s kiváló szerepeket vitt történelmi egyéniségeket írja le. E rész a tiszántuli tanterv szerint a népiskola IV. osztályában tanítatik, így csak helyeselhető, ha az olvasókönyv utján is feljuttatik. Szerettem volna itt látni a nevezetesebb egyéniségek arcképeit. III. Magyar írók és művészek: Kisfaludy Károly, Vörösmarty Mihály, Petőfi Sándor, Tompa Mihály, Arany János, Egressy Gábor, Liszt Ferenc és Munkácsy Mihály életrajzaival és jótalált arcképeivel. Magam részéről fontos dolognak tartom az arckép közlést. A természetrajzi testek képeit lehetőleg megmutatjuk növendékeinknek, a kiváló férfiak képeit pedig nem, pedig ha tudjuk, mily érdeklődést tanusítanak az ily képek iránt a növendékek, ha magunkról is tapasztaltuk, hogy egyes képek reánk mily benyomást tettek, és hogy az eszmetársításnál fogva a kép egyszerű felidézése emlékünkből az illető cselekményeit, a róla olvasottakat vagy hallottakat ujtíja fel lelkünkben: nem szabad az ily képeket figyelmen kívül hagynunk. IV. Földrajzi képek és felfedező utazások. Körösi Csoma Sándor és Vambéry Ármín arcképeivel. VI. A természet világából. E szakasz igen érdekes és tanuságos mintegy 100 lapon. VI. A gazdaság köréből. Nagy figyelem van fordítva a népiskolából az életbe kilépő s földmives foglalkozást folytatandó növendékekre.

És ez igen helyes is, mert ők már ismereteiket iskoláztatás utján, csak kevésse öre-

githetik. A VII. szakasz az egészség- és életmentéssel behatóan foglalkozik. VIII. Az ipar- és közlekedés köréből. IX. Költemények. X. Bölcsmondásokat foglal magában jeleseinktől.

Felemlitem, hogy az ez idő szerinti állapotok vannak mindenütt feldolgozva s nem régi valószínűtlen, vagy már megzafolt művek, hanem a most élő férfiak leírásai után vannak az egyes ismeretterjesztő cikkek írva. Különösen bő forrásul használtatott a »Vasárnapi Ujság«.

Nem engedi e lap szűk tere, hogy a részletek bírálataba belemenjek, elégnek tartom jelezni, hogy kevés kifogásolni valót találtam ott.

Avval zárom ismertetésem, hogy melegen ajánlom ezen kitűnő olvasókönyveket a tisztántuli ev. ref. egyházkerület nagytiszteletű tanügyi bizottságának, továbbá az egyes egyházközségek iskolaszékei és tanítótársaim figyelmébe, remélvén különösen az elsőtől, hogy legközelebbi gyűlésében határozni fog ezen olvasókönyvek elfogadása felett is.

Dobó Sándor.

Ujdonságok.

*** A tőkeamat- és járadék-adó** kivetése és nyilvántartása körüli eljárás egyszerűsítése céljából elrendelte a pénzügyminiszter, hogy az eddigi törzskönyv-kivetési lajstrom, kivetési irat, telekkönyvi végzések bejegyzésére vonatkozó jegyzékek s a pör alá került tőkekről szóló jegyzék közül a jövő évtől kezdve csak a törzskönyv (törzsivek alakjában) s a kivetési lajstrom maradjanak érvényben. Az említett jegyzékekben foglalt adatok tehát ezentúl minden adókra nézve külön-külön, öt évre berendezett törzsivekbe lesznek fölveendők. E törzsivek a kataszteri birtok-ívekhez hasonlóan községenként külön csomagban betűsorrendben őrzendők meg s minden egyes ily csomagba az adózók törzsivei szintén betűsorrendben helyezendők el. A miniszter meghagyta a pénzügyigazgatóságok főnökeinek, hogy a szóban forgó törzsivekre nézve oly formán intézkedjenek, hogy azokba nemcsak az ezután beérkező bírósági végzések, jegyzékek stb. adatai, hanem a folyó évi adó-kivetési időszak beálltáig a törzskönyvekbe szabályszerűen felvett s a jövő évi adó-kivetésnél szintén felhasználható adatok is fölveendők. Végül szoros kötelességükre tette a miniszter a pénzügyigazgatóságok főnökeinek a gondoskodást arról, hogy a törzsiveket teljesen hozzáértő s erre már teljesen beoktatott tisztviselők vezessék; s elvárja tőlük, hogy e munkálatok helyességéről személyesen, vagy helyettesük által gyakori felülvizsgálat útján meggyőződést szerezzenek s a netán mutatkozó hiányok pótlására nézve késedelem nélkül intézkedjenek.

*** Hatvan éves találkozó.** 1831-ben azon hazánkban pusztító kolera megszűnése után nyílt meg a kollegiumi tanítás november kezdetén, debreczeni főiskolánkban. — 137-en voltunk diákká avatandó ifjak, kik főiskolánk törvényeinek aláírtunk. Most ez évben 60 esztendeje telt el az egykori tanuló társak első találkozásának. Alólírtban támadt az eszme, összehívni az élőket, lehet mondani az utolsó találkozássra. Barcsai István kedves öreg barátunk fogadta a megjelenteket, magyar őszinte szeretettel karolta, csókolta meg, látta el vendégszeretettel házában a megjelent öregeket. — Sajnálandó, hogy a 137-ből még élő 15 közül — a mint itt számított levél — csak 3 vidéki jelent meg: Nagy Menyhért nyugalmazott, Bernát István dráva-szabolcsi lelkészek, az utóbbi Baranyából és Keszi Hajdu Lajos kisujszállási ny. lelkész tanár. — Vass György kedves tanuló társunk levélben melegen ígerte jövetelét, de találkozásunk napján érkezett hozzánk telegramja azon elszomorító tudósítással, hogy rosszulléte miatt nem jöhet, már levele érkezésekor is említé gyengélkedését,

mégis ígéré jövetelét, melyben megígérte be- tegsége. Hármán nem jelentkeztek jövetelük felől, a többiek jelezték gyengeségük miatt nem jöhetősöket, csak áldáskívánataikat küldék el. A csendes baráti körben Barcsai István kedves tanuló társunk s barátunk körében, házá- nál élveztük a találkozás örömeit, — 60 év eseményein végig tekintettünk, melyekben láttunk, élveztünk sok jót, szépet, de keserű, szomorú napjaink is valának. Hála istenünk- nek! ki a bajok, szenvedések mellett is ben- nünket ily hosszú élet-idejével áldott meg, mert mindnyájan a 77 és 80 esztendő közt vagyunk. Most megindult lélekkel váltunk el egymástól, talán azon gondolattal, hogy ez volt utolsó földi találkozásunk. Isten veletek! Isten legyen kedves családotokkal! Hitünk szerint remé- lünk egy nem földi találkozást. Isten veletek! Öreg barátotok: Keszi Hajdu Lajos.

* A debreczeni zenede értesítése.

A debreczeni zenede 30-dik tanéve folyó 1891. év szeptember hó 7-én veszi kezdetét s tart jövő év június hó végéig. A zenedébe növendékül fölvehető, ki a 8 dik életévét betöltte, olvasni, írni tud s a számolás elemeivel ismeretes. A kinek zene előismeretei nincsenek, vagy hiányosak: annak azok elsajátítása végett egy évig az elméleti, előkészítő tanfolyamra, az u. n. általános képezdébe kell járnia. A zene- ismerettel bíró növendékek, — ha ujonnan vétetik fel zenedénkbe, — az igazgató és szak- tanár előtt fölveteli vizsgát kell tennie, hogy meghatározottak, melyik osztályba lesz sorozandó. A mult évi tanfolyamok növendékei a természetes osztály-fokozatba lépnek. — A zenedében jelenleg 5 külön álló tanfolyam működik, u. m. a) az általános elméleti elő- ismeretek elsajátítására az általános képezde — egy-egy elkülönített osztálylyal leány- és fiú- vendékek részére. (Tanár: Sz. Nagy Károly), b) ének-iskola — 3 leányosztálylyal. (Tanár: özv. Zivuska Ferencz) és 1 fíosztálylyal (Tanár: Hites Lajos), c) zongora-képezde — mint a zongora-iskola előkészítő tanfolyama, kezdő zongorázók számára — 2 párhuzamos leány- és egy fíosztálylyal. (Tanár: Sz. Nagy Károly), d) zongora-iskola — 3 leány- és két fíosztálylyal. (Tanár: Hites Lajos és Emmerth Antal) s végre e) hegedű-iskola — 2 vegyes osztálylyal. (Tanár: Hites Lajos). Ezen 5 tan- folyamon kívül ez évben egy zongora kiművelési tanfolyam is nyitattik meg — előre haladt zongorázók kiképzése céljából. — (Tanár: Emmerth Antal). E tanfolyam csak azon eset- ben kezd meg működését, ha fölvetelre legalább 4, képesítettnek talált növendék jelentkezik. Egyelőre csak nőtanítványok vétetnek föl. Egy osztályba legfőlebb 5 növendék sorozatik s ennél fogva a szükséghez képest minden 4—5 növendék részére külön párhuzamos osztály lesz fölállítva. A zongora kiművelési tanfolyam növendékei az alapítók és ajánló vagy rendes tagok ajánlasi jogkezdvezményét nem vehetik igénybe. A debreczeni zenede növendékei fizet- nek: 1. beiratási díj fejében évenként s sze- mélyenként szept. hó 15-ig bezárólag 2 o. é. forintot, azontul pedig 3 forintot — bár hány osztályba vétessenek is föl. 2. tandíj fejében az egész tanévre: az általános képezdében 16 frt; a zongora-képezdében 30 frt; a zongora- iskolában 30 frt; a zongora kiművelési iskolá- ban 30 frt; a hegedű-iskolában 30 frtot. Az alapítók és ajánló tagok alapszabályilag bizto- sított azon kedvezményben részesülnek, hogy az általuk ajánlott növendékek vagy épen semmit sem, vagy a rendesnél kisebb tandíjat u. n. pótdíjat fizetnek. Ugy a beiratási díj, mint az egész- vagy pótdíj a beiratáskor előle- gesen s egészen kifizetendő. Szegény sorsu, de tehetséges növendékeknek díjtalan tanítását a választmány, — pártfogó ajánlása nélkül is — engedélyezheti. Az ezen kedvezményt igénybe venni kívánók fölhitatnak, hogy szegénységi bizonyítvánnyal ellátott folyamodásukat e vé- ggett szeptember hó 10-kéig az igazgatóhoz — a zenede helyiségében — benyújtani el ne mulasztják. — Az 1891—92-ik tanévre való beiratás és fölvetel szeptember hó 4-től 7-éig a zenede helyiségében czegléd-utca 2562. sz. a naponta d. e. 11 órától 1 óráig eszközöl- hető. — Főlkéretnek annál fogva az érdekeltek, hogy az iránt a kített határidő alatt intézkedni

sziveskedjenek. — Kelt Debreczenben, a deb- reczeni zenede 1891. év június hó 13-án tar- tott választmányi üléséből. — A v a l a s z t m á n y.

*** A vasárnapi munkaszünet és az orthodox zsidók.** Az orthodox zsidó kereskedők által összehívott országos érte- kezetlet tegnap tartották meg Budapesten az »Európa« nagy termében. Az ország valamennyi orthodox zsidó hitközsége képviselve volt. El- nöknek Traull Adolf választott meg, ki hang- súlyozta, hogy a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény kétségtelenül jó szándék szülemé- nye, de nem felelt meg a hozzá fűzött vá- rakozásnak. A törvény nagy kárral jár a fo- gasztó és eladóra egyaránt, de különösen sújtja azokat a zsidókat, a kik a szombatot szigorúan megtartják. Nem igényel a zsidóság magának külön rendelkezéseket, csak azt akarja, hogy a törvény általánosan enyhíthessék. Rend- ületlen bizalommal van Baross miniszter iránt, reméli, hogy nem fognak hiába fordulni a mi- niszterhez. Dr. Friedländer nagyváradi ügyvéd kiemelte azokat az okokat, a melyek szerint a törvényt általában sérelmesnek tartja és el- fogadásra ajánl egy határozati javaslatot, a mely szerint a magyar orthodox zsidó kereske- dők és iparosok képviselati országos gyülekezete kijelenti, hogy a vasárnapi munkaszünetre vo- natkozó törvényhez kibocsátott végrehajtási rendelet jelenlegi alakjában a kereskedő és iparososztályra általában fölötté káros, hogy az ezen törvényhez kibocsátott végrehajtási rendeletnek következő elvek alapján való meg- változtatása szükséges: a) Az általános munka- szünet az összes üzletmekre nézve vasárnap délután egy ó. veszi kezdetét; b) 20,000 la- kosnál kevesebb lelket számláló községekben és városokban a munkaszünet d. u. 5 órakor kezdődik; c) élelmi cikkekkel kereskedők, sza- tócsok, lisztkereskedők, fűszer- és gyarmatáru-, csemege és egyéb é körhöz tartozó kereskedők a munkaszünet alól az elárusítás tekintetében fel vannak mentve; és d) zsidó gyárosok és műhely-tulajdonosok, kik nem azonnali el- árusításra, hanem csak készlet számára vagy megrendelésre dolgoznak és kikről hatóságilag be van igazolva, hogy a szombatot megünne- plik, ez utóbbi körülmények szigorú törvényes ellenőrzése mellett, vasárnap dolgozhatnak. Dr. Bródy Lajos nagy-károlyi ügyvéd ajánlja a ha- tározati javaslat elfogadását. Az országos ér- tekezetlet a határozati javaslatot egyhangulag elfogadta, mire Gábel Jakab hangsúlyozta, hogy ha az országos értekezetlet memorandumba fog- lalando kérelme teljesítettik, az ország összes kereskedőinek és iparosainak érdekei ki lesz- nek egyenlítve.

*** Katonai czéllövészet.** A 2-ik honvéd huszár-ezred f. hó 28-án a Pallagon levő nagytávolságu lötéren harcszerű czéllö- vészetet tart; a honvéd parancsnokság fölker- te a rendőrséget a szükséges elővigyázati rend- szabályok megtételére.

*** Sakkozók gyásza.** A sakkjáték ki- válóbb mesterei közül ismét elragadtott egyet a halál: Paulsen Lajos, a híres sakkművész elhunyt. Paulsen 1838-ban született Lippe fe- jedelemségben. A sakkozást szülői házában ta- nulta meg és azon tul teljesen ennek a komoly játéknak szentelte magát. Alig husz éves korá- ban Amerikába vitorlázott és ott először lé- pett a nyilvánosság elé. Többek közt megnyerte 1857-ben a londoni sakk-versenyen a második díjat, az 1861-iki bristoli versenyen az első díjat Kolisch ellenében, és 1862-ben London- ban a második díjat, a hol Anderssen méltó ellenfelének mutatkozott. A sakktabla nélkül való játéknak különösen mestere volt, úgy, hogy e tekintetben éveken keresztül senki sem mérkőzhetett vele. Egyidejűleg 43 játszmat tu- dott végigjátszani a nélkül, hogy a sakktablá- kat látta volna. Paulsen a sakktheóriájának kifejtésében is sok érdemet szerzett.

*** Katonai hírek.** A közös hadsereg- nél október hó 7-én, 8-án, 9-én és 10-én tar- tatik meg a katonai utószemle a csapó-utcazi Kovács-kaszárnyában; a pótszemle pedig ugyan- ott október 27-én és 28-án lesz. A m. kir. honvédségnél október hó 19-én és 20-án lesz az utószemle, a pótszemle pedig november 21-én és 23-án.

* **Vitriol-dráma.** Barkó Bálint két kerek esztendeig hitegette Mikes Virág 32 éves cselédét, hogy elveszi. A cseléd végre megtudta, hogy szeretőjének már tíz év óta hites felesége van, a kivel él. Bosszút forralt s a várud-utczán megleste Barkót s leöntötte őt vitriollal. Barkó a közkórházban fekszik s állapota életveszélyes. A vitriolos hölgy ellen a III. ker. kapitányság megette a feljelentést.

* **Uj üstökös.** Ritka csillagászati jelenség lesz látható szept. 4. és 5-én; — t. i. egy üstökös fog áthaladni a fiastyuk csillag-csoporton. Ez az 1884-ben dr. Wolf Miksa által (Heidelbergből) felfedezett üstökös, a mely $6\frac{3}{4}$ év alatt teszi meg körutját. Az üstökös május 1-én a bécsi csillagvizsgálóban újra észre vették, s akkor még csak kis ködképek látszott, igen halvány központtal. Kiszámították, hogy az üstökös szeptember első napjaiban nyolcszorta világosabb lesz, mint volt májusban; ekkor sem lesz ugyan pusztán szemmel látható, de középszerű távcsővel igen.

* **Nem született.** Csodálatos, de egyáltalában nem irigylésre méltó annak a fiatal embernek a sorsa, a ki 1871-ben Metzben egy porosz őrmester fiának született. Mind e mai napig minden akadály nélkül nőtt és erős ifjúvá is fejlődött, míg most egyszerre csak hivatalos értesítést kapott arról, hogy ő tulajdonképpen nem is született. T. i. neve a metzi matrikulában sehol sem fordul elő s így a katonai szolgálatra, melyre jelentkezett, fel nem vehető; ki az oka, hogy az ifju neve az anyakönyvből kimaradt, ma már meg nem állapítható, annyi tény, hogy a fiatal embernek igen sok kellemetlensége van miatta. Nem csak hogy katonai szolgálatának eleget nem tehet — a mit talán még elviselne, de sem meg nem nőszülhet, sem olyan dologba nem foghat, a melyhez első kellék a keresztlevél. Most már minden törekvése odairányul, hogy valahogy hivatalosan is konstatálhassa, hogy valóban született és már 20 év tavaszát látta elvirágozni. Érdekes pedig mindebben az, hogy a hivatalos levél, melyben tudatták vele, hogy nem született, a czimzeten — németül lévén írva — a szokásos »W o h l g e b o r e n«-t bigyesztette neve elé. Hát nem valóságos anomália ez?

* **Kisdedóvó.** Debr. sz. kir. által a múlt évben épített árokutczai kisded-óvodában ma d. e. 12 óra közt mutatta be Ujfalu ssy Mariska k. a. óvónő azon eredményt, melyet az iczipiczi muzsafiakkal alig néhány hét alatt elért. Mellőzve a kisdedóvói intézmény igazi szükséges voltának fejtegetését, melyet a nemes városi tanács belátva fokozatosan akarja e nemes intézményre város különböző pontjain fölláttatni; látva azt a kitünő eredményt, melyet az árok-utczai óvónő rövid idő alatt elért, látva azt a bátorságot, figyelmet, jó kedvet, a növendékek részéről, az öröm könyveket a szegény édes anyák legőioinak szemében, lehetetlen, hogy az ember azon óhajának ne adjon kifejezést, vajha a csapó és Hatvan külvárosok is mentőlelőbb láttatnának el kisdedóvókkal. Azelemi iskola'ztatásnak is kitünő alapja tétetik le a kisdedóvókban, a mennyiben a tanítóknak kellemetlenségei, melyeknek ki vannak téve az új növendékek iskolába plántálásával, sokszorosan fogynak, mert már ott feyelemhez szoktatják őket szeretettel, fejlesztik az emlékező, gondolkozó tehetséget a gyermek individuumának megfelelőleg — játszva. Kiküldött tudósítónk meglepő eredményt tapasztalt a mai vizsgaféle bemutatáson az árok-utczán, s a szülők örömet megható nyilvánulásokban látva, ezt jegyezte noteszébe: »Kisdednevelés, eljötti a te országod!«*)

* **Tudomásul.** A debreczeni daleylet igazgató választmányja legközelebbi ülésében elhatározta, hogy az egyleti pártoló tagok részére kiadni szokott egyleti szabad jegy és pénztári nyugtát elkülöníti, olyképpen, hogy az egyleti szabad jegyek külön, a pénztári nyugta ismét külön fog kézhez szolgáltatni, ezen határozat értelmében a szabadjegyeket a már eddig aláíratkozott pártoló tagok részére elkészítettvén, azok a daleylet eljárója által a közel napokban kézbesítettetni fognak. Ezen alkalommal tisztelettel felkérem a n. érd. pártoló közönséget, hogy lehetőleg még e hó folyamán a pártoló tagok sorába beiratkozni szivesked-

*) Legyen folytatása a nemes város többi pontjain is. Szerk.

jenek, hogy a jövő hó elsőnapjaiban rendezendő daleyten, az aláírást követőleg kiadandó szabadjegyek már érvényesíthetők lehessenek. — Aláírásokat elfogadnak: Lengyel Imre, Márk Endre, Harmath Gergely, Krasznai Ferencz, Peter Gábor, Bárdos Géza, Patay György, Tordai Gábor, Pápay János, Dr. Magos György, Stahl Géza, Kovács Mihály, Zimmerman Gyula, Nagy Zsigmond, Donógan István, Tóth Imre, Szilágyi Imre, Szabó Lajos, Karai Sándor, Tóth Károly, Kovács József, Nádasy Kálmán, Steinacker Sándor, Mácsay Sándor Szeitz Sándor, Neudert Aurél, Gacsári István, Báthory Imre, Engeszer József, Kaffán Béla és Kiss Sándor urak és az egyleti eljáró Nyári Péter. Debreczen 1891 Aug. 25. Krasznai Ferencz daleyleti jegyző.

* **Légberepült gőzhajó.** A dunai gőzhajóstársaság Apostag nevű propellerja, egy nagyobb fajta vontató gőzös, f. hó 23-án este tíz óra tájban levegőbe röpült a futtaki állomáson s vele együtt a rajta volt emberek közül is többen elpusztultak. Jóformán ismétlődött az a rémes katasztrófa, a mely mintegy husz esztendővel ezelőtt történt Budafok környékén a Kübeck vontató hajóval. Most is a gőzös kazánja robbant fel és szétvetette az egész alkotmányt, elhajítva nagy távolságokra halottjainak összedarabolt testrészeit.

* **Magyar nyelv a szerb egyházban.** A görög keleti vallás volt tudvalevőleg Magyarországon eddigelé ez, mely a legmeregvebben zárkozott el a magyarság elől. Lithurgiája csak a román és szerb nyelv használatát engedí meg s így idővel bekövetkezett az a vitás helyzet, hogy a román és szerb nyelvet nem bíró hívők ki vannak zárva az istentiszteletről. Ezt a visszasságot van hivatva megszüntetni az a mozgalom, mely a Budapesten lakó görög keleti vallású, de magyar ajku hívők között van indulóban s mely magyar lithurgiát kíván a görög keleti vallásfelekezet részére a román és szerb mellé.

* **A helybeli telefon vállalatnál** egy vonalór alkalmazást talál. Jelentkezhetni Dr. Balkányi Miklós ügyvédi irodájában czegled-utczán 31 sz.

* **Csere.** Egy szépségi intelligens család óhajja fiát cserébe adni. Az ez iránt érdeklődők bővebb felvilágosítás végett forduljanak Kovácsy Adolf urhoz késes-u. 3435. sz.

Szerkesztői üzenet.

M. J. urnak, Budapest. A kért határidőig mindenesetre biztos választ adhatunk. Addig is szives munkálkodását kérjük.

I. M. urnak, P.-Ladány s T. J. urnak, Székelyhíd. Köszönet a szép versekért!

»Mit tegyek?« — Ne írjon ilyen sületlenségeket!

»Berta.« Konstatáljuk a haladást, de még mindig nem üti meg beküldött dolgozata a mértéket. További önképzés és olvasás azonban segíteni fog a hiányokon.

»Lepke.« Ismét csak azt mondhatjuk, hogy versei figyelmet érdemelnek. ügyes technikával ír, de közölhetet az újabb csomóban se találtunk.

»A sóvári sófőzde.« Nem úgy főzik ott a sót, a hogy ön leírja. Ön csak felületesen nézte meg ezt az érdekes telepet.

Népelőadás.

A »Margit«-fürdő-telep korcsolya pályáján a világhírű léghajós

GIACOMO MERIGHI

és a felülmulthatatlan akrobaták, a

BENEDETTI CSALÁD

csütörtökön, e hó 27-én kedvező idő esetén, melyen leszallított helyárok mellett

NÉPELŐADÁST

rendeznek, hogy a kevésbé tehetősebbeknek is alkalom nyujtassék e nagyszerű és ritka látványokban gyönyörködhetni.

Helyárok: Első hely 50 kr., második hely 30 kr., harmadik hely 10 kr.

A nagyérdemű közönség minél tömegesebb látogatását kéri

a művészek.

CSARNOK.

AZ ESKÜVŐ.

— Elbeszélés. —

Írta: A m o r.

(Folytatás.)

Most már végképen megszakadt a türelme, felugrott s az ajtóhoz rohant, mérgesen akará azt felrántani — s zárva volt. A barát keze lehanyatlott a kilincsről, piros, kövér arca a következő pillanatban szinte zöldes sápadt lett. Most felmerült előtte gunyosan, gonoszul vigyorgó koboldként kegyetlenségeinek, elkövetett büntetteinek emléke s egyre nőtt és nőtt, míg a törpe manóból óriási szörny lett, mely a megrémült gonosztevőt elnyeléssel fenyegeté. Most már világos volt előtte minden, veszve van, el van árulva! Mert ily hanyagságot egy szolga sem mer elkövetni, hogy urát feledékenységből becsukja a szobába és eltávozzék.

Az ablakhoz rohant, mely mind erős vasrácsosattal volt erősítve. Rázta a vas rudakat, de hasztalan! Ordított és senki sem hallá.

Kétségbeesve rohant ama fülkéhez, hol kincses szekrénye vala elrejtve, hátha ott áttörhetné a falat. Lerántá a falszönyveget s kihuzta a ládát. Igen, a fal itt vékony, csak valami eszköz lenne, könnyen áttörhetné azt. Tépelődése s foglalkozása közben nem hallá az ajtónyílást. Hirtelen megfordult, a vér megfagyott ereiben, szemei kimeredtek: Marczy állt előtte magasra emelkedve, lángoló szemmel, a vastag szőnyegen nesztelen közeledett.

Egykori eszköze, szolgálja szeméből olvasta ítéletét.

— Mit akarsz? — hebegé a barát.

— A mit vissza nem adhatsz nekem!

— Vidd el ezt mind! s a barát lábával eléje rugta a pénzes ládát.

— Ártatlan gyermekemet követelem tőled!

— Vedd hát ezt! — kiáltott a barát, fényes törét, melyet észrevétlenül csizmaszarából rántott elő, Marczy oldalába döfte, ki szótlanul roskadt össze.

A barát mentve volt, a nyitott ajtó felé fordult, — pár ugrással a zárda közelében lesz s ott meghallják segélykiáltását. Hanem a tompa zuhanásra, melyet Marczy teste okozott, sötét alakok árnyakként merültek fel mindenfelől. Szemeik vadul forogtak. Egyik sem szólt, csak a dühtől lihegő lélekzés beszélt rémitő nyelven. A barát szinte meg volt dermedve, egy hangot sem tudott kiejteni, egy mozdulatot sem birt tenni.

András egy tigrisugrással rohant rá, a villogó kés már döfésre irányult... ekkor hátulról egy kéz ragadá meg felemelt karját.

— Csak az én kezem által szabad meghalnia! — mormogá tompán Marczy, ki nem vala halálosan találva, csak a pillanatnyi fájdalom miatt alélt el — magasra emelve karját, mélyen beledöfte kését a barát szívébe.

A barát udvari szolgálai, kikkel a legkegyetlenebb módon bánt, vad vérszomjjal rohantak az áldozatra, s iszonyuan megcsonták a hullát.

Marczy halk füttyet hallatott s ügyes kezek fölkapták a nehéz pénzes ládát s néhány pillanat múlva a szoba üres volt, közepén pedig ott feküdt kimeresztett szemmel az eltorzított véres hulla.

*

A diszes társaság már összegyűlt az üveg-szalomban, melynek mindenik sarkán egy-egy zenebanda magyar dalokat játszott. Az idősebbek sűrű kört képeztek a zenészek körül s tartózkodás nélkül átengedték magukat a befolyásnak, melyet a magyar nemzeti nóták rá-

juk gyakoroltak, kezeiket csipőikre téve álltak ott lelkesüléstől sugárzó arczzal, míg a társaságnak fiatalabb, divatos része fecsegve járt-kelt a teremben.

Viritó, tarka színekben sugárzottak a hölgyek keleti fényüzéssel kiállított, aranyvirágu, nehéz selyem öltözékei, csak hogy a jó izlés szabályaitól eltértek, melynek alapelve: a színek összhangzata. A drágakövek csillogása versenyzett a sötét- és szőkehajú hölgyek tüzes szemének ragyogásával; a viruló rózsák az arcokon, a vakitón fehér arczbőr éppen oly benyomást tett, mint a színpadi szépségek valamely nagy operában, különösen távolabbról szemlélve.

Egyszerre észrevehető mozgás és zaj támadt a gyülekezetben. Valami rendkívüli éles hallású fül felfogta a Kamilla és nagyanyja közötti vitának egy töredékét és most egyik nyelvről a másikra szalva, kárörömmel fogadtatva, hamar elterjedt azon hír, hogy valami meghasonlás történt.

Suttogás, moraj futott végig a csoportozatokon. Halk megjegyzések, gyanúsítások, czélzások cseréltettek ki s végre is abban állapodtak meg, hogy az előkelő vőlegény megmondolta a dolgot s a büszke menyasszony ott fog maradni a faképnél. Csak megtudhatnák a részleteket! A kíváncsiság sohasem égetőbb, mintha a káröröm hevíté.

Felvilágosítást keresve forgatták fejüket, hanem mit sem lehetett kifürkészni s kilesni, csak néhány percnyi feszült figyelés után az indulásra jelt adó esengetést.

A közép szárnyas ajtó, mely a palota belsejébe vezető folyosóra nyílt, feltárult s belépett az öreg hazi nő és jobbról-balról a két menyasszony.

Ezek, szokás szerint, meg'elhetősen sűrűn voltak lefátyolozva, ködként burkolá be a drága csipkésövet e gyönyörű alakokat. Minden szem feljök fordult és igyekezett a fátyolon athatni.

Majdnem egyidejűleg léptek be a tulsó oldalon az urak a lelkészszel, magas tiszteletre méltó alak volt széles homlokkal és szelíd, bizalmat gerjesztő vonásokkal.

Liverpóli észrevehető izgultsággal, de kellő illemmel és figyelemmel teljesíté tisztjének köteleit. A párokat rendezte, a menyasszonyokat két-két vőfély s a vőlegényeket szintannyi koszoruleány vezeté. A menet oly szépen alakult és fejlődött, mint egy jól rendezett füzértáncban, a legkisebb zavar nélkül.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Lóverseny Miskolczon. A borsod-megyei gazdasági egyesület egy Miskolczon ez év őszén rendezendő lóverseny ügyeinek elintézése czéljából az egyesület kebeléből egy bizottságot küldött ki, a mely bizottság első ülését folyó hó 12-én tartotta meg. A bizottság említett ülésében elnöknek Gróf Péchy Szilárdot, alelnöknek Vladár Ervint választotta meg, de magának a versenynek részleteit ez ülésben nem alapította meg azon okból, mert az az óhajta, hogy a lótenyésztés emelése érdekében oly szükséges versenyen ne csak Borsod lótenyésztői mérkőzzenek s ne csak ezek anyaga legyen összehasonlítható és ismerhető, hanem a versenyen más megyéknek is alkalom nyujtassék arra, hogy ha tenyésztő és sportkedvelői az eszmét pártolni fogják, ilyen verseny ne csak ez évben, de lehetőleg gyakrabban rendeztessék. Hazafiui tisztelettel kérjük tehát különösen a szomszéd megyék minden lótenyésztőjét és sport kedvelőjét, hogy a verseny bizottság e törekvését támogatni, s e

czélból Miskolczon a Borsod-Miskolcezi Club helyiségében szeptember hó 2-án délelőtt 10 órakor tartandó értekezleten megjelenni sziveskedjék. A Borsodmegyei gazdasági egyesület a dolog technikáját szivesen elvégzi, de bizotóságát örömmel bővitené ki az érdeklődő megyék résztvevőiből. Minthogy a bizottság nincs azon helyzetben, hogy Abauj, Gömör, Heves, Szabolcs, Zempjén és Hajdumegyék tenyésztőinek és sportkedvelőinek meghívókat czimezhessen, azért voltunk kénytelenek a meghívást csupán a Lapok útján eszközölni s éppen azért kérjük is a meghívó olvasóit, hogy egyesületünk e szándékáról ismerőseit értesíteni és megjelenésre buzdítani sziveskedjenek. Maradunk hazafiui tisztelettel Miskolcz, 1891. augusztus 18-án, Gróf Péchy Szilárd, bizottsági elnök. Biró Géza, titkár.

A murokrépa nyári művelése tisztán csak a kapálásra szoritkozik. Kapálásánál vigyázzunk, hogy a kapát mélyen és nagyon közel a növényhez ne ereszsük le, mert különben növekedésében akadályozhatjuk meg a répat. Kapálni annyiszor szükséges, a hányszor a föld összeáll vagy gaz jelentkezik. Az utóbbi esetben sekélyebb, az előbbiben mélyebb kapálás az okadatott. Minden gyökkel vagy gomóval bíró növényt nemcsak az elgazosodástól való félelemben kell kapáltatni, hanem főleg azért, hogy a talajt porhanyós állapotban tartván, az esőnek a gyökerekhez utat nyissunk, a levegő és a melegség behatásának elősegítői legyünk, szóval a növény bő táplálásáról gondoskodjunk.

Külföldi sertesüzlet

A serteskereskedelmi csarnok jelentése.

Augusztus 24.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1) Öreg nehéz (páronként 300—400 klgon felüli sulyban) —, —, —. 2) Öreg közép (páronként 300—400 klg-sulyban) —, —, —. 3) Fiatal nehéz (páronként 320 klgon felüli sulyban) 49.—49.50 4) Fiatal közép (páronként 251—320 klg, sulyban 50.50—51.— 5) Fiatal könnyű (páronként 250 klgmíg terjedő sulyban) 51.50 52.50 II. Magyar szedett: 6) Nehéz (páronként 280 klgon felüli sulyban) —, —, —. 7) Közép (páronként 220—280 klg, sulyban) —, —, —. 8) Könnyű (páronként 220 klgmíg terjedő sulyban) 51.—52.—. III. Szerbiai: 9) Nehéz (páronként 260 klgon felüli sulyban, 49.50—50.— 10) Közép (páronként 220—260 klg, sulyban) 49.50—50.— 11) Könnyű (páronként 220 klgmíg terjedő sulyban) 50.50—52.— Sertés létszám: Aug. 24 napján volt készlet 143,673 darab. A hizott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hizaltni való sertés —, —, —, malacz (4—11 hónapos korban) felhajtott 2742 drb.

Budapesti gabonatözsde. Augusztus 25-én. Buza őszre 11.07 pénz, 11.09 áru. Tengeri 1891. jul.—aug. 6.40 pénz, 6.45 áru. Zab őszre 5.82 pénz, 5.84 áru. — Káposztarepce aug.—szept. 14.85 pénz, 14.95 áru.

Futóbab fonalra futtatva. A futóbabot rendszeren rudakra futtatják, holott sokkal czélszerűbb, ha azt olajjal vagy zsírral bekent spárga mellé ültetjük. Ezen eljárásnál a termés nagyobb és a költség jelentékenyen kisebb, mint a rudrendszerénél.

A tölgyemak, mint tápanyag. A tölgyemak már a legrégebb idők óta bizonyos tekintélyre tettek szert a különféle népeknél. Ennek a tekintélynek oka talán nagyrészt a kifejlett törzsek hatalmas méreteiben, az ilyen egyedekből álló erdők rengetegének megkapó külsejében gyökerezik, ámde bizonyára közreműködött az is, hogy a tölgy fája kitünő építkezési anyag, lombja takarmánynak is jó s hogy kergét és gubaacsát már szintén igen régóta használják a timárok. Végre felemeljük makkját, mely sokszor és sok helyen nyujtott s nyujt még ma is tápanyagot és pe-

dig az állatokon kívül az emberek számára is. Nemcsak Norvégiában sütnék belőle kenyeret, hanem Kisázsiaiban, Perzsiában, Marokkóban, Spanyolországban és Portugálban is. A déli vidéken természetesen a makk sokkal edesebb s jobb izű, de azért a gabonamemek meghonosítása előtt az északi vidékeken használták élelmiszerül s utóbb — éhség idején — vissza-vissza tértek hozzá. Különben sok függ a tölgyemakból való tápszer készítési módjától s annak megszokásától is. Tuniszban a nép liszttermő fának mondja a tölgyet s a spanyol alsóbb néposztálynak mai nap is állandóan élelmi szere a makk. Ujabb időben Angliában kísérlették meg, mily kenyér sül a tölgyemak lisztjéből s azt találták, hogy bizony jobb volt a skót zabkenyérnél. A makk keletlen izét egészen elvesztette azzal, hogy megörlés előtt héjjából kifejtették, továbbá, hogy csak azután örölték liszté, mikor már csirába ment, tehát némi cukor tartalom képződött benne. A pörkölt makkot pótkávé gyanánt használják. Nyersen élvezve pedig tannin tartalmánál fogva bizonyos bajokban még gyógyító erőt is tulajdonítanak neki. A makk továbbá igen kedves és tápláló tápanyagot nyujt a vadak és házi állatok számára. E tekintetben csak a sertés hizalására utalunk. A westphaliai híres sonka makkon hizott sertésből való s azért tartják jónak a spanyolországi sertés-húst, mert ott a makkoltatást szélteben gyakorolják. Ismeretes, hogy a makkoltatás már a rómaiak is előszeretettel gyakorolták. Angliában az 5—6 század alatt a makkoltatást gazdasági fontosságának tudatában a tölgyeket szigorú törvényekkel védelmezték a megsértés és a kivágás ellen. Abban az időben pedig, mikor még hatalmas tölgyesek álltak fenn a szigetországban, a sertések számára különös kedvezményül alapítványilag kötötték ki a makkoltatás előjoga. A norman királyok ismét szűkebb korlátok közé szoritották a makkoltatás gyakorlását. Ugyancsak Angolországban történt, hogy János királynak a Magna Carthában a makkoltatás ügyét is rendeznie kellett, miután a főurak sérelmeinek egyik fontosabbikát éppen a makkoltatás nagymérvű korlátozása képezte.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**

Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő, és **Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.

146.

AZ „ISTVÁN“ GŐZMALOM TÁRSULAT

GYÁRTMÁNYAINAK

ÁRJEJYZÉKE.

Az 1887. aprilis hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított s 1887. évi junius 1-én életbeléptetett eladási, fizetési és szállítási módozatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Itt helyben, kötelezettség nélkül.

Készpénz fizetés mellett, zsákkal együtt

A. Asztali dara nagyszemű	100 kiló	19.60
B. Szinte » aprószemű		19.—
O. Királyliszt		19.—
1. Lángliszt kivonat		18.40
2. Elsőrendű zsemlye liszt		18.—
3. Zsemlye liszt		17.40
4. Elsőrendű kenyér liszt		17.—
5. Közép kenyér liszt		16.20
6. Kenyér liszt		15.—
7. Barna kenyér liszt zsákonként á 70 klg.		13.—
8. Takarmány liszt		9.50
11. Fírom korpa zsákonként á 50 klg.		6.—
12. Durva korpa		5.—

Debreczen, 1891. aug. 25.

Kosztadó kerestetik.

A kir. gazdasági tanintézet **pallagi telepén mintegy 70 tanuló**nak október hó 7-től kezdődő ellátására vállalkozó kerestetik. Ezen üzlet csekély tőkével is kezelhető, mivel a felszerelés a tanintézeté.

Ajánlatok **augusztus hó 31-éig** a városban levő igazgatósághoz nyújtandók be, hol naponként 11—12-ig a feltételek megtekinthetők. 397 2—2

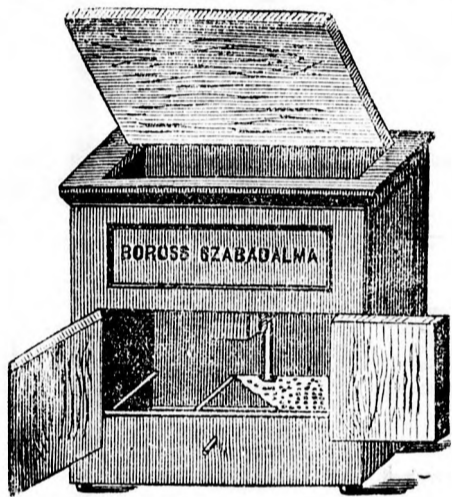
ELADÓ

ujföldi tanyabirtok.

Az északkeleti vaspálya szomszéd-ságában az 5-ik őrháznál, 62 katasztrális hold föld, jó karban levő gazdasági épületekkel ellátva, eladó.

Értekezhetni czegléd-utcán, az ev. ref. új templom közelében, 148-ik szám alatt, a tulajdonossal.

5—1.

Szabadalmazott

étel- és palaczk-hűtő jégszekrényeket,
a legjobbnak bizonyult egészségi
szódavíz készülékeket
minden nagyságban.

Berndorfí chinaezüst
és Alpaca evőeszközöket

20 évi jótállás mellett ajánl:

Kaszanyitzky Endre

Debreczen, főpiacz 1900.

923 Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgálók. 13

Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város főispánjától.

528
1891 szám.

Pályázati hirdetmény.

A Debreczen sz. kir. városánál elhallozás folytán üresedésbe jött vásárfelügyelői állásra ezennel pályázatot hirdetek, s felhívom mindazokat, kik ezen — a legközelebbi rendes közgyűlésen — választás útján betöltendő, — 400 az az Négyszáz forint fizetés, — s a járlatok kiállításáért befolyó díjakból az eddigi gyakorlat szerint a vásárfelügyelőt illetett rész élvezetével egybekötött állást elnyerni óhajtják, hogy kellőleg felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám, mint a kijelölt bizottság elnökéhez, **folyó évi szeptember hó 15-ik napjának délutáni 6 órájáig** annyal is inkább nyujtsák be, mert később érkező kérvények figyelembe vételét nem fognak.

Debreczen, 1891. augusztus hó 14.

Gr. Dégenfeld József.

394 3—3

7429.

1891.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonát képező következő földek, u. m.:

1. Az ispotály lapostói a miklós-utcai sorompóig fekvő mintegy 50 hold földterület juhok legeltetésére.

2. A File halom nevű 27 hold és 684 □ öl föld, mely a monostori ut és a nagyerdő közt futtató északi végétől a Kovácsok homokjáig terjed — legeltetésre.

3. A Kolozsi-féle 1806. számú ház 28 1/2 folyó öl ondódi föld, szántás alá.

4. A 685. számú péterfia-utcai háznak 15 folyó öl ondódi föld, szántásra.

5. Az elepi III-ik dűlőben levő 3 1/2 nyilas tanyaföld, szántásra.

6. Az ugynevezett kincses hegy, mely 24 hold és 694 □ öl földterület, legeltetésre.

7. Az ugynevezett pipa-gödrök s a kösüi folyónak ezek mellett elvonuló része, összesen 11 hold és 517 □ öl földterület, szántásra s illetve kaszálásra.

8. A czegléd-utcai volt széna-raktári 7 hold és 1298 □ öl területű föld kaszálásra, illetve szántásra.

9. Az árok-réti 103 hold föld szántásra folyó 1891. évi október 1-től három évre; továbbá:

10. A nagyerdő és hadházi ut közt fekvő 49 hold és 1257 □ öl föld legeltetésre — és:

11. A hadházi vasut és Apafája erdő közt fekvő 26 hold és 38 □ öl föld legeltetésre, folyó 1891. évi október 1-től hat évre a város nagy tanácstermében folyó 1891. évi szeptember hó 9-én délelőtt 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen, a városi számvevői hivatalnál megtekinthető árverési feltételek mellett hasznosítandó fognak adadni.

Miről az árverési óhajtok azzal értesítetnek, hogy a jelzett feltételekben meglátható kiküldési árak 10%-át az árvereltető küldött-ség kezéhez készpénzben letenni tartoznak.

Debreczen, 1891. aug. 21-én.

396 2—2

A városi tanács.

Uj temetkezési intézet!

DANKÓ MIHÁLY

ujonnan berendezett

temetkezési intézete

DEBRECZENBEN,

Czegléd-utca 2155. szám alatt, a gyógyszerházzal szemben.

Becsés tudomására hozom, miszerint: a nagyérdemű közönség elismerő bizalmánál fogva üzletemet fokozatosan oda fejlesztettem, hogy a temetkezéshez megkívántató

ércz, fa és mindennemű

behuzott, egyszerű és diszes koporsók,

hallotti kellékek, gyászokcsik, legszebb kivitelben,

a gyászoló felek igényeihez mért

tisztességes olcsó árért

szolgáltatnak ki. Főtörökvésem leend mindig a szolid verseny betartása mellett a szigorú pontosság és figyelem.

Elvállalok mindennemű temetések rendezését, helyben, mint vidéken. — Hullaszállítás minden irányban.

Ércz, mű, és élővirág koszorúk előállítását szalag felirással — vagy a nélkül — a kor kívánalmaihoz mért olcsó árért.

Kérve a n. é. közönség pártfogó támogatását, hogy a szomorodott felek igényeit továbbra is méltányosan elégíthessem ki.

Debreczen, 1891. Junius hó.

Kiváló tisztelettel:

DANKÓ MIHÁLY

180

A „DEBRÉCZENI” NYOMDA RÉSZV. TÁRSASÁG

NYOMDÁJA

(Nagy-uj utca 1702. sz. Konrád-házban)

teljes új berendezéssel,

elvért mindennemű nyomtatványokat, a m. folyóiratok, számlák, körlevelek, gyászjelentések, bái- és lakadalmi meghívókat és tánczrendeket **kereskedelmi-, ügyvédi- és községi nyomtatványokat** stb.

a legkisebb kivitelen és jutányos árak mellett.

Vidéki megrendelések **Erdélyi István** nyomdai művezető nevére címzendők.

Új vállalatunkat, hol északkeleti Magyarország legrégibb és legteljesebb politikai napilapja a

„DEBRÉCZENI”,

a szintén elterjedt **„DEBRÉCZENI HIRADÓ”,** és a **„JOGI HETILAP”** is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába. —
Hirdetések a Debreczen ez. lapban a legjutányosabb áron közölhetnek.

Bírósági nyomtatványok készletben vannak.